

У той час, як чыноўнікі плануюць павялічваць колькасць гадзін вучэбнага плана і падоўжваць навучальны год, дзеці стогнуць ад перагружанасці вучэбных праграм!

СТАР 1

Вайна 1812 г. увайшла ў гісторыю Расіі як Айчынная, а ў еўрапейскую — як руская кампанія Напалеона. Яна змяніла лёсы многіх народаў і ператварыла ў попел надзеі тых, хто звязваў з Напалеонам свае спадзяванні.

СТАР 6

У наш час, калі многія людзі пакутуюць ад гіпадынаміі і пераядання, варта прыгледзецца да жыцця нашых продкаў, земляробчы календар жыцця якіх з чаргаваннем посных і скаромных тыдняў быў вельмі карысным для здароўя.

СТАР 8

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ПАРЛАМЕНЦКІЯ ВЫБАРЫ ЗАБЯСПЕЧЫЛІ ПРАВА ГРАМАДЗЯН БЕЛАРУСІ НА СВАБОДНАЕ ВОЛЕВЫЯЎЛЕННЕ

Парламенцкія выбары ў Беларусі прайшлі ў строгай адпаведнасці з заканадаўствам, былі адкрытымі, дэмакратычнымі і забяспечылі права грамадзян на свабоднае волевыяўленне. Аб такіх вывадах місія наглядальніка ад СНД Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнку 24 верасня расказаў старшыня Выканаўчага камітэта — выканаўчы сакратар СНД, кіраўнік місіі наглядальніка ад СНД за парламенцкімі выбарамі Сяргей Лебедзеў, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Сяргей Лебедзеў адзначыў, што ацэнкі місіі наглядальніка ад СНД былі аб'ектыўнымі, «паколькі яны дакладна і даволі глыбока бачылі ўсю карціну». «Падкрэсліваю, мы прыехалі сюды як сябры Беларусі, беларусаў, мы ведаем адзін аднаго лепш, чым заходнія наглядальнікі, і таму бачым нават больш. І мы бачым тую ж самую карціну, што і заходнікі, але бачым яе вачамі сяброў. І калі мы бачым нейкія недахопы, а яны ёсць, хоць нязначныя і ні ў якім выпадку не ўплываюць на вынікі выбараў, мы не драматызуем гэтыя недахопы, а працуем над тым, каб у наступны раз гэтых недахопаў не было», — сказаў кіраўнік місіі СНД.

«Мы аднагалосна прыйшлі да вывадаў, што выбары ў Беларусі прайшлі ў строгай адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, з выбарчым кодэксам, Канстытуцыяй. Яны былі адкрытымі, дэмакратычнымі і забяспечылі права грамадзян Рэспублікі Беларусь на свабоднае волевыяўленне», — адзначыў Сяргей Лебедзеў, звярнуўшы ўвагу на важнасць таго, што гэта ацэнка прадстаўнікоў усіх дзяржаў Садружнасці, якія ўваходзяць у місію.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«МЫ НЕ ПАВІННЫ АДЫХОДЗІЦЬ АД АБЯЦАНАЙ НАРОДУ СТРАТЭГІІ ДЗЕЯННЯЎ НА ВАЛЮТНЫМ РЫНКУ»

Нельга адыходзіць ад абяцанняў народу стратэгіі дзеянняў на валютным рынку. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка ў час рабочай сустрэчы са старшынёй праўлення Нацыянальнага банка Надзеяй Ермаковай, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы яшчэ раз нагадаў аб сваім патрабаванні, каб курс нацыянальнай валюты складваўся выключна зыходзячы з попыту і прапанавання. «Як мы абсалці, так і павінны ісці, каб нас ніхто не папракнуў. Таму што напярэдадні выбараў усялякіх размоў хапала. Хапае і цяпер, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Вы разумееце, наша «пятая калона», найперш праз СМІ, прадаўчае нагнятаць абстаноўку. маўляў, штоосьці тут павінна адбыцца. Нічога не павінна адбыцца. Прынамсі, мы павінны ісці такім курсам, які абяцалі народу».

Прэзідэнт даложае аб сітуацыі ў банкаўскай сістэме, на валютным і фінансавым рынках краіны. Надзея Ермакова паведаміла, што ў верасні крыху ўзрос попыт насельніцтва на наяўную валюту. Але, нягледзячы на гэта, сітуацыя кантралюемая. «Валюты дастаткова для таго, каб задаволіць існуючы на яе попыт. Мы ў першую палавіну года скуплялі валюту і на біржы, і ў насельніцтва», — запэўніла Надзея Ермакова.

Яна пацвердзіла, што напярэдадні парламенцкіх выбараў у людзей часам сапраўды ўзніклі розныя негатывыя чаканні адносна сітуацыі на валютным рынку. «Выбары прайшлі, і нейкіх сур'ёзных змяненняў мы не бачым. Таму сітуацыя з «дэвальвацыйнымі» і «інфляцыйнымі» чаканнямі насельніцтва стабілізуецца», — адзначыла кіраўнік Нацбанка.

«Што датычыцца продажу валюты на біржы, то якіх-небудзь апаненняў мы не бачым. Золатавалютныя рэзервы ў нас забалансаваны, і на канец года мы выйдзем з двухмесячным запасам па імпарце», — сказала Надзея Ермакова.

Прэзідэнту таксама даложае аб удзеле камерцыйных банкаў у крэдытаванні эканомікі. Працэнтныя стаўкі на крэдыты, якіх бяруць прадпрыемствы на інвестыцыйныя праекты па дзяржаўных праграмах, ільгатуецца ўрадам. «У гэтым плане ў эканоміцы таксама ўсё забалансавана», — запэўніла кіраўнік Нацбанка.

Што датычыцца інфляцыі, то ў верасні яна не перавышала прагнозных значэнняў. Па выніках года чакаецца, што гэты паказчык складзецца ў межах прагназуемых 22 працэнтаў. Пры гэтым стаўка рэфінансавання можа знізіцца да 25-26 працэнтаў.

Па выніках сустрэчы кіраўнік дзяржавы даручыў Нацыянальнаму банку і далей падтрымліваць устойлівую работу банкаўскай сістэмы краіны і забяспечваць стабільнасць на валютна-фінансавым рынку.

АНОНС

УСЁ АБ КАНТРАКТАХ

25 верасня з 11.00 да 12.00 гадзін у рамках інтэрактыўнага праекта «Online-марафон: Праца і сацыяльная абарона» Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі і БелТА адбудзецца online-канферэнцыя на тэму: «ЗАКЛЮЧЭННЕ, ЗМЯНЕННЕ, СПЫНЕННЕ ПРАЦОУНЫХ ДАГАВОРАў (КАНТРАКТАў)».

Адказы на ўсе пытанні, якія вас цікавяць, вы зможаце атрымаць у намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Ігара СТАРАВОЙТАВА, начальніка юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Вялянціна МАСЛОУСКАЙ, кансультаанта аддзела працоўнага заканадаўства юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяны РАХУБА.

Адначасова будзе арганізавана работа прамой тэлефоннай лініі па нумары (017) 306-37-95.

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 17°
Віцебск	+ 11°
Гомель	+ 15°
Гродна	+ 16°
Магілёў	+ 13°
Мінск	+ 14°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 25.09.2012 г.

Долар ЗША	8470,00 ▲
Еўра	10990,00 ▲
Рас. руб.	271,00 ▲
Укр. грыўня	1040,86 ▲

ІСТОТНА ПАЦЯПЛЕЕ

У пятніцу на паўднёвым усходзе краіны прыгрэе да плюс 27

Сёння тэрыторыя Беларусі апынецца пад уплывам зоны павышанага атмасфернага ціску, таму ападкаў ужо не будзе, тэмпература паветра ўдзень 11—17 цяпла, на поўдні да плюс 19 градусаў. У сераду вільготнае паветра з боку Заходняй Еўропы прынясе да нас непрацягла дажджы. Уначы і раіначы ў асобных раёнах туман. Тэмпература паветра ўначы на сераду ад 3 цяпла па паўночным усходзе да плюс 11 на поўдні краіны; удзень — 13—20 цяпла, месцамі да плюс 23 градусаў. Чарговая хваля цяпла з паўднёвага захаду Еўропы завітае да нас і ў чацвер. На фоне павышанага атмасфернага ціску усталяецца сапраўды сонечнае надвор'е. Прагназуецца, што ў пятніцу тэмпература ўначы будзе 7—14 градусаў, удзень — ад плюс 16 па паўночным захадзе да 27 цяпла на паўднёвым усходзе Беларусі.

Сяргей КУРКАЧ.

«У БЕЛАРУСІ СВОЙ ВЫБАР РОБІЦЬ НАРОД — У КАБІНАХ ДЛЯ ТАЙНАГА ГАЛАСАВАННЯ»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка 23 верасня прыняў удзел у галасаванні на выбарах дэпутатаў у Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу пятага склікання. Аляксандр Лукашэнка прагаласаваў на выбарчым участку № 476 Старавіленскай выбарчай акругі 105, які размешчаны ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце фізічнай культуры, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка пагутарыў з замежнымі назіральнікамі, якія прысутнічалі на гэтым выбарчым участку, азнаёміўся з тым, які арганізаваны выбарчы працэс. Затым па ўжо існуючай традыцыі кіраўнік дзяржавы адказаў на пытанні прадстаўнікоў беларускіх і замежных сродкаў масавай інфармацыі.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што парламенцкія выбары ў Беларусі праводзяцца ў першую чаргу для беларускага народа, а не для Захаду. Адказваючы на пытанне, ці различае кіраўнік дзяржавы на прызнанне выбараў Захадам, Аляксандр Лукашэнка сказаў, што «паўнэн заўсёды различае на лепшае».

«Яшчэ раз хачу паўтарыць: выбары мы праводзім сёння не для Захаду. Галоўны аўтар выбараў у Беларусі — беларускі народ, усё, што накрэсліць ён у кабінах

для тайнага галасавання, таму так і быць», — сказаў кіраўнік дзяржавы. «Мы различаем на лепшае, а што будзе — пажывём — пабачым», — дадаў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што ў цяперашняй выбарчай кампаніі па сутнасці прычэпіцца няма да чаго. «Калі ўжо і на гэты раз хтосьці ўсумніцца ў выбары беларускага народа, то тады я не ведаю, як ужо выбары праводзіць, па якіх стандартах і па якіх законах», — падкрэсліў Прэзідэнт.

У той жа час Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Не спяшайцеся! У нас асноўнае «шоу» заўсёды, вы ж разумееце, пачыналася пасля выбараў, таму ўсё можа быць, але, вядома, не дай Бог. Заўсёды адбываліся ў нас розныя роду палітычныя глупствы пасля абвясчэння вынікаў. Быццам, і выбары добра прайшлі, быццам, усё было нармальна, святочны настрой, людзі былі задаволеныя, а падлічылі, сёй-той праслязіўся, не зарыентаваўся, расхвалявае кіраўнік дзяржавы на прызнанне выбараў Захадам, Аляксандр Лукашэнка сказаў, што «паўнэн заўсёды различае на лепшае».

Каментуючы выказванні аб тым, што цяперашняя выбарчая кампанія праходзіць сумна і спакойна, Прэзідэнт адзначыў, што гэта шчасце для народа і ўлады. «Што тычыцца таго, што ў нас сумна... Няхай зайздросцяць! Выбары

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

МУСУЛЬМАНЕ ПАЙШЛІ НА ШТУРМ ПАСОЛЬСТВА ЗША ў АФІНАХ

У свеце не цішэюць антыамерыканскія акцыі пратэсту мусульман, выкліканыя з'яўленнем фільма «Нявіннасць мусульман», які паказвае ў непрывабным святле прарока Мухамеда. У мінулыя нядзелю беспарадкі, выкліканыя кінастужкай, упершыню дакаціліся да Грэцыі. Каля 700 пратэстоўцаў сабраліся ў цэнтры горада. Затым натоўп накіраваўся ў бок пасольства ЗША, дзе некалькі чалавек паспрабавалі прарвацца праз паліцэйскія кардонны. У выніку акцыя, якая пачыналася доволі мірна, завяршылася сутыкненнямі мітынгуюцаў з паліцыяй. У выніку ніхто не пацярпеў, 40 чалавек былі затрыманыя.

БРЫТАНСКІЯ МЕДЫКІ ВЫЯВІЛІ НОВЫ НЕБЯСПЕЧНЫ ВІРУС

Брытанскія медыкі выявілі ў пацыента з Катару невядомы раней вірус, падобны на вірус атыповай пнеўманіі, паведамілі ў інфармагенцыі са спецыяльнай на Суветную арганізацыю аховы здароўя (СААЗ). Як заявілі прадстаўнікі Брытанскай арганізацыі аховы здароўя, вірус, які знойдзены зараз, — гэта невядома навуцы разнавіднасць каранавірусаў, якая ні разу раней не выяўлялася ў пацыентаў. Пацыент упершыню звярнуўся ў бальніцу ў Катары 3 верасня з сімптомамі атыповай пнеўманіі. 7 верасня 49-гадовага мужчыну перавялі ў аддзяленне рэанімацыі, а 11 верасня ён быў дастаўлены ў Валіакабрытанію. Брытанскія навукоўцы параўналі ўзоры віруса з ўзорамі віруса, узятымі ў пацыента з Саудаўскай Аравіі, які памёр раней у гэтым годзе ад падобных сімптомаў. СААЗ адзначае, што ўзоры аказаліся практычна ідэнтычнымі.

У МАЛДОВЕ ЦЭНЫ НА ВІНАГРАД ВЫРАСЛІ НА 70%

У Малдове цэны на вінаград сёлета выраслі на 70% у параўнанні з 2011-м і складаюць 4,5-5 лея (каля \$0,4) за кг. Па словах міністра сельскай гаспадаркі і харчовай прамысловасці Малдовы Васіля Бумакова, павышэнне кошту звязана з засухай, якая прывяла да зніжэння аб'ёму ўраджаю вінаграду прыкладна на 10%, а таксама з высокай якасцю вырашчанага вінаграду, якая абумоўлена высокім узроўнем яго цукрыстасці. Якасць атрыманага сёлета ўраджаю вінаграду дазволіць вытворцам вырабіць элітныя віны, павялічыць аб'ём экспарту вінаробнай прадукцыі.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

УКРАЇНСКІ ТЭЛЕКАНАЛ: АКТЫВІСТКІ FEMEN У МЕСЯЦ ЗАРАБЛЯЮЦЬ ПА ТЫСЯЧЫ ДОЛАРАУ

Українскі тэлеканал «1 + 1» паведаміла, што яго журналістка пад выглядам актывісткі нібыта ўкарнілася ў феміністычны рух Femen і высветліла, што

дзяўчаты, вядомыя сваімі эпігатажымі акцыямі, такімі як спілоўванне крыжоў, у месяц зарабляюць па \$1 тыс. кожная. Журналістка ўдалося ўладкавацца на працу ў Femen і разам з іншымі ўдзельніцамі руху адправіцца ў паездку ў Парыж, дзе размяшчаецца новая штаб-кватэра Femen. Перад першай акцыяй каля ісламскага цэнтру ў Парыжы лідар руху Аляксандра Шаўчэнка праінструктавала дзяўчыну, як трэба паводзіць сябе перад тэлекамерамі. Паводле яе слоў, на правядзенне акцыі ў Кіеве ў месяц траціцца прыблізна \$2,5 тыс. Арэнда офіса ў Парыжы каштуе каля \$1 тыс.

На мінулым тыдні рух Femen афіцыйна прызналі ў Францыі і зноў адмовіліся рэгістраваць ва Украіне.

на тое, каб хлеб, соль купіць», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Гаворачы пра сваё стаўленне да кандыдатаў, якія прапаноўваюць байкатаваць цяперашнія выбары, Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Гэта проста ба-зальціцы, якім няма чаго сказаць народу. Бо палітычная барацьба праходзіць па пэўных законах. І пра гэта ўсе ведаюць. Таму, калі ты пра гэта ведаеш, то на-вошта наогул туды ўзвясваеш?».

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што калі палітык уключыцца ў палітычную барацьбу, то павінен змагацца, а калі не можа гэтага зрабіць, аб'явіў, зна-чыць, гэта няздольны палітык. «Прайдзі да канца свой шлях! Калі ў цябе ёсць нейкія негатывыя факты, якія вынікаюць з гэтага працэсу, потым

залежаць ад таго, як будзе развівацца наша краіна».

«Я толькі за добрыя перспектывы, асабліва для дзяцей, — працягнуў Прэзідэнт. — Вы ведаеце маё стаўленне да дзяцей, тут няма абсалютна ніякай палітыкі. Я хачу, каб і мае, і вашы дзеці, і ўсе дзеці той жа Фінляндыі, усяго свету, жылі і бачылі свае перспектывы. У ім-я гэтага мы павінны жыць і працаваць».

Яшчэ адно пытанне не датычылася тэмы выбараў, аднак яно таксама актуальнае зараз для беларусаў: ці збіраецца наша краіна вярнуцца да пераходу на зімовы час.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што не з'яўляецца прыхільнікам сезонных пераводаў стрэлак. «Я не прыхільнік такіх пераводаў. Але, думаю, мы

«У чым несумленнасць беларускіх выбараў? — спытаў кіраўнік дзяржавы, звяртаючыся да польскай журналісткі. — Перадайце сваім польскім назіральнікам (якія крытыкуюць нас) і ўсім, хто ў вас выбары праводзіць, каб яны навучыліся ў Беларусі праводзіць выбары сумленна, прычыпова і годна, у інтарэсах народа. Вось вам мая парада».

«А са сваім статутам у чужы агарод лезці не трэба. Перадайце гэта польскім палітыкам. Мы тут усё ж як-небудзь самі разберомся, як нам ладыць наша жыццё. Мы, па-мойму, для вас праблем не ствараем», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што вялікая якасць выбарчыку на выбарах у Беларусі гаворыць аб даверы да ўлады.

Адказваючы на пытанне фінскага журналіста, пра што можа сведчыць слабая яўка народа на выбарчыя участкі, Прэзідэнт адзначыў: «Калі народ мала галасуе, значыць, ён проста не верыць у палітычную сістэму і тую ўладу, якая функцыянуе ў той ці іншай дзяржаве. У нас у два разы больш народу галасуе на выбарах, чым у той жа Фінляндыі. Таму вы ўжо параўноўвайце самі».

Прэзідэнт лічыць, што высокая яўка беларускіх выбарчыку сведчыць аб тым, што «наша грамадства больш свядомае, у нас людзі больш вераць у сваю перспектыву, будучыні і тым уладам, якія праводзяць гэтыя выбары, прынамсі, тамо органу, які абіраецца».

Аляксандр Лукашэнка параіў уявіць такую сітуацыю ў Германіі, дзе падобнае фактычна немагчыма.

«Ну, зняліся — і зняліся, Бог з імі. Там засталася яшчэ з гэтай «пятай калонай» немала прэтэндэнтаў. Перамогуць — будуць у парламенце, не перамогуць — зноў у Германію прыедуць ці Польшчу прасіць грошы

ПАРЛАМЕНЦКІЯ ВЫБАРЫ 2012

Цэнтрвыбаркам падвёў папярэдняе вынікі выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

Дынаміка галасавання 23 верасня:

БЕЛАРУСЬ АБРАЛА НОВЫ ПАРЛАМЕНТ: ЯК ГЭТА БЫЛО

23 верасня. 8.40.

Вёска Гольчычы, Слуцкі раён

Выбарчы ўакаст № 48 размясціўся ў будынку Першамайскага сельскага Савета. Абстаноўка святчона-урачыстая, чыста і ціха, а 9 гадзін раніцы тут нешматлюдна: на месцы міліцыянер, члены камісіі і назіральнік. У вокны відаць, як да будынка падыходзіць мужчына. «Сусед аднаго з кандыдатаў», — каментуе нехта напайголаса. Мужчына падае пашпарт, ціха пьтае, ці можна прагаласаваць за кагосьці са сваіх сямейнікаў. «Не», — цвёрда адказваюць члены камісіі.

— Да гэтага часу ў нас ужо былі дзве жанчыны, якія з'язджалі ў горад, і адна сямя, — расказала журналісту «Звязды» старшыня ўчастковай камісіі **Наталія КАРТЫНІК**. — Усяго на нашым участку 579 выбаршчыкаў, ёсць моладзь, бо пабудавалі новыя дамы, і вельмі шмат пенсіянераў, якія пражываюць у аддзеленых вёсках. Амаль палова ад спісанага складу прагаласавалі датэрмінова. У нас выбаршчыкі досыць актыўныя, у мінулыя выбары яўка склала 99%. Неузбавае мы паедзем з пераноснымі скрынямі да тых, хто пакінуў заўкі, у нас 20 такіх адрасоў.

Жыхары Слуцкай выбарчай акругі №67, у якую, акрамя Першамайскага, уваходзяць яшчэ 10 сельсаветаў раёна, рабілі выбар паміж трыма кандыдатамі: дзейным дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Інсай Кляшчук, якая, дарэчы, тут, у Гольчычах, нарадзілася і скончыла школу, другім сваім землякам — Анатолем Юрвічам з вёскі Пільня, часова беспрацоўным членам Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада), і індывідуальным прадпрымальнікам Александрам Шыловічам з вёскі Агароднікі, што за Слуцкам.

— Ніякіх заўваг і нараканняў у мяне пакуль няма, — пракаментавалі сітуацыю на участку назіральнік ад Слуцкай цэнтральнай раённай бальніцы Сяргей Высоцкі. — Я сачу за тым, каб не адбылася парушэнняў, каб захоўвалася таямніца волевыяўлення выбаршчыкаў, каб людзі прыходзілі з пашпартам.

9.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

У Інфармацыйным цэнтры Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў, які размясціліся на два дні ў Палацы Рэспублікі, з саміх раніц шмат людзей: журналісты, назіральнікі і эксперты. Над усімі вісіць няпунуёнае чаканне: як непагадзь паўплывае на актыўнасць выбаршчыкаў?

Лілія АНАНЧ, першы намеснік міністра інфармацыі Беларусі, дырэктар Інфармацыйнага цэнтра, па ведамстве: «У інфармацыйным цэнтры актыўна працуе і беларуская, і замежная прэса. Гэта больш за 600 журналістаў. Праз некалькі хвілін ужо будзе першая прэс-канферэнцыя старшыні ЦВК. І кожную гадзіну такія прэс-канферэнцыі будуць паўтарацца. Ёсць магчымасць у рэальным часе звязвацца з рэгіёнамі. Будзе ісіці прамая трансляцыя ў інтэрнэт для тых, хто прысутнічае. Самае гаюльнае — створана магчымасць атрымаць інфармацыю з першых вуснаў ад экспертаў і назіральнікаў.

Вельмі важная і прыемная навіна для журналістаў: свабодны доступ да інтэрнэту.

10.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

Лідзя ЯРМОШЫНА, старшыня Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў, дае першую порцыю інфармацыі:

— За 5 дзён датэрміновага галасавання ў выбарах прынялі ўдзел 26% выбаршчыкаў. Галасаванне ішло на участках, якія былі ўтвораны ў рэспубліцы і за мяжой. Самы вялікі працэнт — за мяжой (больш за 30%). Не галасавалі толькі грамадзяне, прыписаныя да ўчасткаў у бальніцах і санаторыях-прафілакторыях. Іх 264. Сёння і яны адрыліся. Таму 6344 выбарчыя ўчасткі арганізуюць галасаванне па выбарах дэпутатаў Пала-

ты прадстаўнікоў. З улікам дзвюх гадзін галасавання ў асноўны дзень у выбарах прынялі ўдзел 27,6%.

Працэнт тых, хто ўжо прагаласаваў, традыцыйны. Абстаноўка ў краіне, па звестках міністра ўнутраных спраў, спакойная.

На пытанне, ці не з'яўляецца датэрміновае галасаванне галоўным інструментам фальсіфікацыі вынікаў выбараў, кіраўнік ЦВК адказава наступнае:

«Апазіцыя не паказала ніводнага факта, які сведчыў бы аб фальсіфікацыі. Прадастаўляюцца толькі дамыслы і меркаванні. Я лічу датэрміновае галасаванне зручнай формай, якая адпавядае ментальнасці грамадзян, яна ўвайшла ў звычку. Магу сказаць, што за перыяд датэрміновага галасавання паступілі толькі два звароты ад грамадзян, якія кажуць, што іх занедага актыўна запрашалі прыйсці на выбарчыя ўчасткі. Адно — маладоў маці прапанавалі прагаласаваць у дзіцячым садку. У другім скардзьяцца на начальніка мясцовага ЖКУ ў Белазёрскім раёне. Мы адрвалі гэтыя звароты ў Генеральную пракуратуру для праверкі, ці так гэта насамрэч».

10.40. Мінск, вуліца Панчанкі, сярэдняя школа №23

На шляху да ўчастка для галасавання выбаршчыкам даводзіцца вытрымаць нежартоўную барацьбу з парасонам, які вечер вырывае з рук. Зранку ў фея людзей няшмат: у асноўным дзяржурныя, якія, спытаўшы адрас рэгістрацыі, паказваюць, куды ісці: тут размясціліся адрасу 2 выбарчыя ўчасткі. З дынамікаў гучыць музыка — нешта народнае ў аркестравай апрацоўцы. Па ўказальніках лёгка знайсці патрэбны пакой, потым — таблічку з адпаведным адрасам, перад выкадай бюлетэню праверка пашпартных звестак і подпіс насупраць прозвішча. У гэты час на кожнай старонцы са спісам выбаршчыкаў пакуль толькі па адным-два подпісы — мінчае ў нядзею раніцай на выбары не спяшаюцца.

Аднак без чары 11 на ўваходзе з'яўляецца святчонка апранутая смя'я з дзецімі: дзэйчынка ў бантах і хлопчык дашкольнага ўзросту, настроі ва ўсіх відавочна прыўзняты. Зусім як у бітва часі... І дождж з ветрам не перашкода.

12.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

У шасці акругах Гомельскай, трох Магілёўскай і адной акрузе Віцебскай вобласці выбары ўжо адбыліся — там прагаласавала больш за палову ад спісанага складу выбаршчыкаў. Гэта не азначае, што галасаванне на участках скончана, датэрмінова могуць быць закрыты толькі ўчасткі, утвораныя ў лязчобных установах і вайсковых часцях, на астатніх галасаванне прадоўжыцца да 20 гадзін.

Па Гомельскай вобласці былі адзначаны два выпадкі, не прадураджаныя законам. Выбаршчыкі пасля таго, як выйшлі з кабіны для запўнення бюлетэню, выбарчы бюлетэнь не апусцілі ў скрыню, а паклпілі побач. Укінуч гэты бюлетэнь у скрыню выбарчая камісія не

мае права. Такіх выпадкаў ніколі не было. Прышлі да высновы, што гэтыя бюлетэні будуць апячатаны ў асобных канвертах для таго, каб да часу не адрываць тайну волевыяўлення грамадзян.

Старшыня ЦВК каментуе праблему са зняццем кандыдатаў: «Усяго такіх было 66. Усе карысталіся правам на атрыманне сродкаў з рэспубліканскага бюджэту на выбар улётак і плакатаў. Калі партыя адклікала сваіх кандыдатаў без уважлівых прычын, яна павінна вярнуць грошы, якія былі выкарыстаны».

13.00. Гродзенская-Занёмская выбарчая акруга №49

На гэты час яўка выбаршчыкаў тут скалала амаль 36%. Выбары праходзяць спакойна, без эксцэсаў, запўняюць **старшыня акруговай камісіі Уладзімір ХЛЯБІЧ**. У акрузе ўтвораны 33 участкі, адзін закрыты, на ім галасаванне ўжо завершана і ідзе падлік галасоў.

— У нашай акрузе працуе 241 нацыянальна назіральнік, — дадаў кіраўнік акруговай камісіі. — Гэта прадстаўнікі

палітычных партый, працоўных калектываў, грамадскіх аб'яднанняў, 15 назіральнікаў вылучаны ад грамадзян шляхам падачы заўя. Актыўна наведваюць участкі і міжнародныя назіральнікі, на трох яны прысутнічалі пры апячатванні скрыняў для галасавання.

14.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

Сакратар Цэнтральнай выбарчай камісіі Мікалай ЛАЗАВІК інфармуе журналістаў, што на гэты час нейкіх істотных заўваг і сур'ёзных прэтэнзій па выбарах у ЦВК як з боку назіральнікаў, так і з боку выбаршчыкаў не паступала.

— Ёсць асобныя прапановы і просьбы, — расказвае ён. — Адна выбаршчыца настойліва прасіла даць тэлефон кандыдата ў дэпутаты, каб паведаміць, што яна за яго прагаласавала. Некаторыя выбаршчыкі з Мінска пакардзіліся, што не атрымалі запрашэння на выбары.

У гэты ж час старшыня **Гомельскай-Цэнтральнай акругі №33 Андрэй ГАРБАЧОУ** паведамляе, што 57,3% выбаршчыкаў ад спісанага складу ўжо прагаласавалі. На 2 закрытыя ўчастках акругі выбары скончаны і ідзе апрацоўка інфармацыі.

Пазней журналісты атрымліваюць статыстыку на 14 гадзін па ўсёй краіне: па 58 выбарчых акругах выбары адбыліся. Толькі ў Мінску няма ніводнай акругі, дзе яўка склала б больш за палову ад спісанага складу выбаршчыкаў на гэты час сутак.

16.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

На ўсіх 33 участках, якія ўтвораны ў вайсковых часцях Міністэрства абароны, выбары завершаны, яўка склала 100%. Сёлета траціну гэтых участкаў (больш чым калі-небудзь) наведвалі міжнародныя назіральнікі.

Старшыня **Салігорскай выбарчай акругі (Мінская вобласць)** паведамляе, што выбары адбыліся і ў Салігор-

ску. За ходам выбараў у дзвюх акругах гэтай тэрыторыі — сельскай і гарадской — назірае каля 450 нацыянальных назіральнікаў, а таксама міжнародныя — з Францыі, Бельгіі, Германіі, Грузіі, прадстаўнікі місіі СНД.

58% выбаршчыкаў да гэтага часу прыйшлі і на ўчасткі **Магілёўскай-Прамысловай акругі**.

18.00. Беларусь

Па краіне прагаласавалі амаль 66% выбаршчыкаў. У лідарах — Віцебская і Магілёўская вобласці (больш за 70%), не нашмат менш у Гомельскай, Гродзенскай і Мінскай абласцях, бліжэй да 60% яўка на Брэсцкім, і значна адсталая ад рэгіёнаў сталіца — 52,6%. Кіраўніцтва ЦВК не здзіўляецца такому раскладу актыўнасці беларускіх грамадзян і ў цэлым яўка выбаршчыкаў задаволена.

Выбары адбыліся ва ўсіх выбарчых акругах, а значыць, ужо сёння можна кажаць паведамлення, што парламент краіны абраны ў правамоцным складзе і праз месяц, 23 кастрычніка, пачнецца адлік чарговага парламенцкай эры Беларусі.

20.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

Усе ўчасткі для галасавання закрыты, і выбарчыя камісіі пачалі падлік галасоў. Завяршэнне выбараў Лідзя Ярмошына называе адным з самых радасных момантаў палітычнай кампаніі сёлетняй восені. І нездарма, бо, напрыклад, выбары ў Вярхоўны Савет 13 склікання ў 1995 годзе доўжыліся ажно 8 месяцаў, нагадае яна.

— 25 верасня абдуццуда выбары ў Верхнюю палату парламента, тым самым завершыцца фарміраванне прадстаўнічага і заканадаўчага органаў краіны, — паведамляе старшыня ЦВК. — Цяпер самае гаюльнае — «чысты» падлік галасоў, каб ніхто не сумняваўся ў легітымнасці абраных дэпутатаў.

Увечары ў ЦВК паступілі шэраг скаргаў, звязаных з выдаленнем назіральнікаў з выбарчых участкаў. Як правіла, такія захады былі прыняты з-за таго, што назіральнікі ўмешваліся ў працу камісіі або выконвалі неўласцівыя для назіральніка функцыі, напрыклад, фатграфіа.

— Такіх выпадкаў было каля 5, — удакладняе кіраўнік Цэнтральнай камісіі, — усюго ж у нас толькі нацыянальных назіральнікаў больш за 30 тысяч, таму, думаю, пасля гэтых эпизодаў скардзіцца на адсутнасць назірання з выбарамі дачасна.

Лідзя Ярмошына прызнаецца, што праблем падчас гэтай выбарчай кампаніі выявілася дастаткова шмат. «І я ўжо бачу шляхі, па якіх павінна пайсці выбарчае заканадаўства. Гэта, перш за ўсё, парадак выдзянення перадавыбарнай агітацыі і нормы, накіраваныя на вылучэнне кандыдатаў. Што датычыцца праблем, звязаных са зняццем кандыдатаў з дыстанцыі, наўрад ці варта гэта неяк абмяжоўваць», — кажа яна.

На пытанне журналіста «Звязды» пра тое, чым можна патлумачыць розніцу ў звестках па яўцы выбаршчыкаў у некаторых назіральнікаў і ва ўчастковых камісіях, старшыня ЦВК адказавае:

«Мы кіруемся толькі лічбамі ўчастковых камісіі, бо яны грунтуюцца на вывераных спісах і колькасці выкарыстаных бюлетэняў. Назіральнік, нават калі ўвесь дзень сочыць за ходам галасавання, не можа ведаць, які працэнт выбаршчыкаў ад спісанага складу прыняў ўдзел. Да таго ж ён не нясе, у адрозненне ад члена камісіі, ніякай адказнасці за свае звесткі».

24 верасня.

00.25. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

У выбарах прынялі ўдзел 74,2% выбаршчыкаў. Сёлета, як і 7 гадзін таму, Беларусь выбрала правамоцны парламент з першай спробы. Абрана 109 дэпутатаў. Па адной выбарчай акрузе — Гомельскай-Наваліцкай — выбары не адбыліся, нягледзячы на тое, што была неабходная яўка выбаршчыкаў. Там выбары былі безальтэрнатыўныя, і адзіны кандыдат не набраў больш за

палову галасоў тых, хто прыйшоў на выбарчыя ўчасткі.

Падчас галасавання ў ЦВК прыйшло 110 скаргаў, з якіх 11 былі не звязаны з выбарамі. У асноўным гэта былі скаргі назіральнікаў з-за канфліктаў з членамі ўчастковых камісіі. Няма ніводнай скаргі, якая магла б паўплываць на вынікі выбараў.

10.00. Інфармацыйны цэнтр ЦВК

Хоць і ноч не спаўны, але бадзёра і вясёлая старшыня ЦВК Лідзя Ярмошына яшчэ раз паведамляе, што выбары адбыліся па ўсёй краіне. Але гэта — папярэднія вынікі, бо пасяджанні акруговых выбарчых камісіі абдуццуда на працягу панабэлка, 24 верасня, а ў Цэнтральную камісію дакументы прыйдуць у сярэдую. «Я спадзяюся, што напрыканцы тыдня мы зможам падвесці вынікі выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў», — кажа Лідзя Ярмошына.

Першапачаткова вылучаліся кандыдатамі 494 чалавекі, зарэгістравана было 363, 122 патэнцыйным кандыдатам было адмоўлена ў рэгістрацыі. Пасля разгляду ЦВК 56 скаргаў дадаткова былі зарэгістраваны яшчэ 11 кандыдатаў. Акрамя таго, падчас перадавыбарнай кампаніі дзве палітычныя партыі (БНФ і Аб'яднаная грамадзянская) заявілі аб байкоце выбараў і адклікалі сваіх кандыдатаў. Таму ў бюлетэні трапілі 293 чалавекі. Яны і канкуруравалі ў выбарах. На жаль, 16 акруг былі безальтэрнатыўнымі.

За ноч з 23 на 24 верасня дадалося яшчэ 20 скаргаў. ЦВК кажа, што лічба гэта будзе расці будзе бліжэйшы тыдзень.

Што зробіць за акругай, дзе не абралі дэпутата? «Ліквідуем акругу. Няма акругі — няма праблем, — жартуе Лідзя Ярмошына і сур'ёзна дадае: — Безумоўна, мы будзем праводзіць там паўторныя выбары. Аднак выбарчае кампанія будзе аб'яднаная з іншай, магчыма, з выбарамі дэпутатаў мясцовых Саветаў».

На жаль, у новы Парламент трапілі толькі 5 прадстаўнікоў палітычных партый. «Сярод іх прадстаўнікі Аграрнай, Камуністычнай і Рэспубліканскай партыі працы і справядлівасці», — паведамляе сакратар ЦВК Мікалай Лазавік. «Апазіцыйныя партыі павінны здамуцца аб тым, як ім будаваць сваю працу надалей, каб іх прадстаўнікі ўвайшлі ў склад парламента і іншых органаў», — раіць Лідзя Ярмошына. Акрамя таго, парламент атрымаўся «мужчынскім» — сярод 109 дэпутатаў толькі 29 жанчын. Дарэчы, сярод новых дэпутатаў 21 дэпутат дзейнага парламента.

Журналіст «Звязды» цікавіцца, ці ёсць сэнс Беларусі пераймаць украінскі вопыт здарвання кандыдатамі выбаршчыкаў для больш «яркай кампаніі»? «І ў нас, і ва Украіне, думаю, подкур выбаршчыкаў — гэта падстава для адмовы ў рэгістрацыі кандыдатаў, — адказвае старшыня ЦВК. — Хоць, можа, там гэта і дазволена. Усё залежыць ад грошай, якія ўкладзены ў выбарчую кампанію. Нашы выбары бюджэтныя, а значыць, гэта абмяжоўвае магчымасці кандыдатаў для правядзення яркай і запамінальнай кампаніі. Але я павінна адзначыць, што гэтыя выбары пэўным чынам адрозніваліся ад папярэдніх парламенцкіх выбарчых кампаній. Шэраг грамадскіх арганізацый, у прыватнасці «Белая Русь», праводзілі дастаткова шмат акцый, якія падтрымлівалі кандыдатаў». «Нашы калегі з Украіны кажуць, што іх кампанія ўжо перанасыціла рознымі «крэатывамі», і выбары ператварыліся ў падзею ў нацыянальнае забаўі», — дадаў Мікалай Лазавік.

У адным з сюжэтаў на тэлебачанні, дзе паказвалася выязнае галасаванне, было відаць, як выбаршчыкі ставіць адзнаку ў бюлетэні. Ці не парушэнне гэта права выбаршчыка на тайнае волевыяўленне? Мікалай Лазавік адказвае: «Звяздзе»: «Тут не зусім каротка спрацаваў тэлеаператар. Забяспечыць права выбаршчыка тайнага галасавання камісія абавязана. Але карыстацца гэтай магчымасцю ці не — вырашае сам грамадзянін».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА, Уладзіслаў КУЛЕЦКІ, вёска Гольчычы — Мінск.

ЦВК АБНАРОДАВАЎ ПРОЗВІШЧЫ ВЫБРАННЫХ У БЕЛАРУСІ ДЭПУТАТАЎ ПАРЛАМЕНТА

ЦЭНТРАВЫБАРКАМ абнародаваў прозвішчы кандыдатаў, якія паводле папярэдніх даных выбраны ў склад Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу пятага склікання. Гэтыя звесткі размешчаны на афіцыйным сайце Цэнтравыбаркама.

У парламент выбраны ў Брэсцкай вобласці:

У 1-й выбарчай акрузе — Віктар Валюшыцкі, у 2-й — Валянцін Мілашэўскі, у 3-й — Ларыса Багдановіч, у 4-й — Уладзімір Базану, у 5-й — Вольга Паліцка, у 6-й — Аляксандр Сцяцко, у 7-й — Мікалай Язубец, у 8-й — Уладзімір Пузыраўскі, у 9-й — Аляксандр Юркевіч, у 10-й — Юры Дарагакеў, у 11-й — Леанід Кавалевіч, у 12-й — Аляксандр Засула, у 13-й — Валянцін Верас, у 14-й — Зінаіда Мандроўская, у 15-й — Аляксандр Палыччук, у 16-й — Аляксандр Ярашэвіч.

Па Віцебскай вобласці:

У 17-й — Генадзь Грыцкевіч, у 18-й — Міхаіл Волкаў, у 19-й — Сяргей Бохан, у 20-й — Аляксандр Цацоха, у 21-й — Уладзімір Шышко, у 22-й — Уладзімір Андрэйчанка, у 23-й — Пётр Шыкшын, у 24-й — Васіль Падко, у 25-й — Вадзім Дзевяткоўскі, у 26-й — Людміла Дабрыніна, у 27-й — Уладзімір Дзедушкін, у 28-й — Наталля Гуйвік, у 29-й — Мечыслаў Морхат, у 30-й — Аляксандр Папкоў.

Па Гомельскай вобласці:

У 31-й — Віктар Фесак, у 32-й — Валеры Жмайлік, у 33-й — Алег Леушэў, у 34-й — Міхаіл Пачынок, у 35-й — Ганна Лапацкая, у 36-й — не выбраны, у 37-й — Ала Навумчык, у 38-й — Пётр Штокак, у 39-й — Людміла Міхалькова, у 40-й — Леанід Апанасюк, у 41-й — Аляксандр Удоду, у 42-й — Мікалай Расоха, у 43-й — Сяргей Канопліч, у 44-й — Адам Вашкоў, у 45-й — Уладзіслаў Шчэпаў, у 46-й — Галіна Філіповіч, у 47-й — Святлана Чэкан.

Па Гродзенскай вобласці:

У 48-й — Аляксандр Сягоднік, у 49-й — Алена Бераснева, у 50-й — Васіль Міхно, у 51-й — Віктар Ліскоўч, у 52-й — Аляксандр Мяхуеў, у 53-й — Наталля Кучынская, у 54-й — Валеры Гішча, у 55-й — Леанід Ерматовіч, у 56-й — Анатоль Кохану, у 57-й — Андрэй Навумовіч, у 58-й — Ала Сопікава, у 59-й — Валеры Кокаш, у 60-й — Сяргей Ушкевіч.

Па Мінскай вобласці:

У 61-й — Віктар Шчэцка, у 62-й — Тамара Красоўская, у 63-й — Віктар Гумніскі, у 64-й — Дзмітрый Харытончык, у 65-й — Валеры Гайдукевіч, у 66-й — Анатоль Бойка, у 67-й — Інса Кляшчук, у 68-й — Яўген Абаленскі, у 69-й — Таіса Данілівіч, у 70-й — Мікалай Іванчанка, у 71-й — Уладзіслаў Цыдзік, у 72-й — Галіна Лазоўская, у 73-й — Станіслаў Кулеш, у 74-й — Віктар Русак, у 75-й — Ілья Мурашка, у 76-й — Ганна Лявіцкая, у 77-й — Аляксандр Мяснінкі.

Па Магілёўскай вобласці:

У 78-й — Мікалай Плаксіцкі, у 79-й — Жанна Мішура, у 80-й — Алена Шамалі, у 81-й — Таццяна Кананчук, у 82-й — Міхаіл Волкаў, у 83-й — Уладзімір Краўцоў, у 84-й — Уладзімір Васіленка, у 85-й — Эдуард Сянькевіч, у 86-й — Людміла Старасціна, у 87-й — Ігар Станкевіч, у 88-й — Аляксандр Розгану, у 89-й — Мікалай Калтуноў, у 90-й — Аляксандр Агееў.

Па Мінску:

У 91-й — Аксана Няхайчык, у 92-й — Сяргей Дудкін, у 93-й — Валеры Барадзеня, у 94-й — Леанід Мажэйка, у 95-й — Валянцін Лявоненка, у 96-й — Наталля Клімовіч, у 97-й — Уладзімір Чаравач, у 98-й — Васіль Алкхасенка, у 99-й — Святлана Шылава, у 100-й — Генадзь Пальчыч, у 101-й — Аляксей Кузьміч, у 102-й — Людміла Кубракова, у 103-й — Валянціна Жураўская, у 104-й — Міхаіл Сава-новіч, у 105-й — Мікалай Самасейка, у 106-й — Дзмітрый Шаўцоў, у 107-й — Віталь Бусько, у 108-й — Марат Жыліньскі, у 109-й — Зыгмунд Валявач, у 110-й — Аляксандр Валчанкоў.

САМЫЯ СПАКОЙНЫЯ

Адной з самых спакойных выбарчых кампаній за ўсю гісторыю суверэннай Беларусі былі названы апошнія выбары на прэс-канферэнцыі ў панядзелак у Брэсце. Паводле папярэдніх звестак, на ўчасткі прыйшло 76,3% грамадзян, якія маюць выбарчае права. Ва ўсіх акругах дэпутаты абраны ў першым туры.

Характэрныя звесткі папярэднія вынікі выбарчай кампаніі, начальнік гаюльнага ўпраўлення арганізацыйна-кадравай работы Брэсцкага аблвыканкама Аляксандр Калыда заўважыў, што ніводныя выбары ні ў якой краіне не абходзіцца без парушэнняў. Выбары ж праводзіць не прафесіяналы. І чыста тэхнічныя агрэаі альбо дробныя парушэнні, звязаныя з недакладным веданнем закона ці няўменнем вырашыць спрэчную сі

Пасля падзеі

ГОРАЦКІЯ ПЕРСПЕКТИВЫ

У ГОРКАХ АДБЫЎСЯ РЭСПУБЛІКАНСКІ ФЕСТИВАЛЬ-КІРМАШ ПРАЦАЎНІКОЎ ВЁСКИ «ДАЖЫНКИ-2012»: АРГАНІЗАТАРЫ І ГОСЦІ СВЯТА ЗАСТАЛІСЯ ЗАДОВОЛЕННЫЯ І АБНОЎЛЕННЫМ ГОРАДАМ, І СВАТОЧНАЙ ПРАГРАМАЙ

Другі фестывальны дзень быў таксама вельмі насычаным. Ён пачаўся са знакавай падзеі: на тэрыторыі Беларускай дзяржаўнай сельскагаспадарчай акадэміі ў падурачку будучай бібліятэкі заклалі капсулу з пасланнем нашадкам. Зрабіў гэта прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч.

Ад ліцця да вытворчасці Кіраўнік урада расказаў, што патрабаванні Прэзідэнта да падрыхтоўкі кадраў, прынамсі, у сельскай гаспадарцы павінны быць распаўсюджаны на ўсё галіны. Высокакласны спецыяліст — гэта не проста прафесійна падрыхтаваны чалавек, які адпавядае патрабаванням сённяшняга дня. Міхаіл Мясніковіч упэўнены, павінны быць арыентаваны на доўгатэрміновую перспектыву. Свет мяняецца вельмі хутка, і маладыя людзі, якія выходзяць з ВНУ, павінны ўмець вучыцца і павышаць свой узровень. Такім чынам, спецыяліст новага тыпу — гэта прагрэсіўнае мысленне і моцная грамадзянская пазіцыя.

Храм сучасных ведаў

Кіраўнік урада выступіў перад студэнтамі і выкладчыкамі, кіраўніцтвам Горацкага раёна і Магілёўскай вобласці. Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што Горкі змянілі аблічча, сельскагаспадарчая акадэмія папрыгажэла. На гэта дзяржава выдаткавала значныя сродкі, але пачынаецца будаўніцтва новага аб'екта, і гэта змяняльная падзея для Горак і краіны ўвогуле. Тым больш што адбываецца яна ў Год кнігі і сведчыць пра увагу да адукацыі.

Гэта будзе цэнтр інтэлектуальнага развіцця, — кажаў прысутным прэм'ер-міністр. — Яшчэ на стадыі праектавання тут прадуздзелі самую высокую тэхналогію, каб гэта быў не проста збор кніг.

Асноўная будоўля цэнтру разгорнецца ў наступным годзе. У 4-павярховым будынку будуць захоўвацца 1,5 мільёна кніг.

Карыстальнікі новай акадэмічнай бібліятэкі будуць мець магчымасць атрымаць інфарма-

цыялістаў. Адна з іх — навукова-вытворчае аб'яднанне. У яго склад павінны ўвайсці спецыялізаваны ліцей, каледж для падрыхтоўкі рабочых высокай кваліфікацыі, універсітэт для спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй і, нарэшце, чацвёртая прыступка — вытворчасць, базавыя гаспадаркі і прадпрыемствы.

Практыка — гэта добра, але недастаткова, тут патрэбна неспрэчнае дачыненне да вытворчасці. Усе чатыры складнікі, ад ліцця да прадпрыемства, трэба аб'яднаць у адну арганізацыю,

Тона хлеба на жыхара

Міхаіл Мясніковіч прайшоў па вуліцы Студэнцкай, аглядаў на шляху выставачныя і гандлёвыя павільёны. Кіраўнік урада сустракалі шчырымі прывітаннямі, слявалі і частавалі, увогле імкнуліся прадманстраваць самае лепшае, што ёсць на фестывалі-кірмашу.

У прыцыпе, я задаволены, — коротка адказаў Міхаіл Мясніковіч, як старшыня арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы да «Дажынак-2012», пра свае горацкія уражанні.

Прэм'ер-міністр браў удзел у цырымоніі ўручэння дзяржаўных узнагарод, другіх і трэціх прэміяў пераможцам рэспубліканскага саборніцтва па ўборцы збожжавых культур. У моладзевым культурна-забаўляльным цэнтры з амфітэатрам адбылася прыгожая дзея пад назвай «Славім хлеб і рукі залатыя» з удзелам творчых калектываў абласцей Беларусі.

Нашы людзі, хлебаробы вельмі шчыравалі, — сказаў Міхаіл Мясніковіч журналістам. — І мы блізка сёлета да таго, што называецца ўстойлівым развіццём эканомікі: тона хлеба на жыхара. Мяркую, што мы паправім становішча і ў машынабудаванні, каб нарастаць аб'ёмы, і паказчыкі па выработцы электрычнай энергіі. Усё тое, што класіфікуюць як устойлівае развіццё.

Адкрыты горад

У Горках адбылося шмат важных падзей. Напрыклад, у раёне Ніжняга возера каля набярэжнай пасадзілі Алею паслужаных працаўнікоў сельскай гаспадаркі Беларусі. 20 чырвоных дубоў, сімвалаў мудрасці і любові да працы, сталі працягам алеі Герояў Сацыялістычнай працы, выпускнікоў Горацкай акадэміі. Садзілі дрэвы ўдзельнікі афіцыйных дэлегацый разам са студэнцкай моладдзю. Такая памяць пра «Дажынку» будзе доўгай.

Тона хлеба на жыхара

Міхаіл Мясніковіч прайшоў па вуліцы Студэнцкай, аглядаў на шляху выставачныя і гандлёвыя павільёны. Кіраўнік урада сустракалі шчырымі прывітаннямі, слявалі і частавалі, увогле імкнуліся прадманстраваць самае лепшае, што ёсць на фестывалі-кірмашу.

У прыцыпе, я задаволены, — коротка адказаў Міхаіл Мясніковіч, як старшыня арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы да «Дажынак-2012», пра свае горацкія уражанні.

Прэм'ер-міністр браў удзел у цырымоніі ўручэння дзяржаўных узнагарод, другіх і трэціх прэміяў пераможцам рэспубліканскага саборніцтва па ўборцы збожжавых культур. У моладзевым культурна-забаўляльным цэнтры з амфітэатрам адбылася прыгожая дзея пад назвай «Славім хлеб і рукі залатыя» з удзелам творчых калектываў абласцей Беларусі.

Нашы людзі, хлебаробы вельмі шчыравалі, — сказаў Міхаіл Мясніковіч журналістам. — І мы блізка сёлета да таго, што называецца ўстойлівым развіццём эканомікі: тона хлеба на жыхара. Мяркую, што мы паправім становішча і ў машынабудаванні, каб нарастаць аб'ёмы, і паказчыкі па выработцы электрычнай энергіі. Усё тое, што класіфікуюць як устойлівае развіццё.

Адкрыты горад

У Горках адбылося шмат важных падзей. Напрыклад, у раёне Ніжняга возера каля набярэжнай пасадзілі Алею паслужаных працаўнікоў сельскай гаспадаркі Беларусі. 20 чырвоных дубоў, сімвалаў мудрасці і любові да працы, сталі працягам алеі Герояў Сацыялістычнай працы, выпускнікоў Горацкай акадэміі. Садзілі дрэвы ўдзельнікі афіцыйных дэлегацый разам са студэнцкай моладдзю. Такая памяць пра «Дажынку» будзе доўгай.

Тона хлеба на жыхара

Міхаіл Мясніковіч прайшоў па вуліцы Студэнцкай, аглядаў на шляху выставачныя і гандлёвыя павільёны. Кіраўнік урада сустракалі шчырымі прывітаннямі, слявалі і частавалі, увогле імкнуліся прадманстраваць самае лепшае, што ёсць на фестывалі-кірмашу.

У прыцыпе, я задаволены, — коротка адказаў Міхаіл Мясніковіч, як старшыня арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы да «Дажынак-2012», пра свае горацкія уражанні.

Прэм'ер-міністр браў удзел у цырымоніі ўручэння дзяржаўных узнагарод, другіх і трэціх прэміяў пераможцам рэспубліканскага саборніцтва па ўборцы збожжавых культур. У моладзевым культурна-забаўляльным цэнтры з амфітэатрам адбылася прыгожая дзея пад назвай «Славім хлеб і рукі залатыя» з удзелам творчых калектываў абласцей Беларусі.

Нашы людзі, хлебаробы вельмі шчыравалі, — сказаў Міхаіл Мясніковіч журналістам. — І мы блізка сёлета да таго, што называецца ўстойлівым развіццём эканомікі: тона хлеба на жыхара. Мяркую, што мы паправім становішча і ў машынабудаванні, каб нарастаць аб'ёмы, і паказчыкі па выработцы электрычнай энергіі. Усё тое, што класіфікуюць як устойлівае развіццё.

САМЫ вялікі дажыначны каравай з новага ўраджаю зрабілі пекары Магілёўшчыны. «Волат» прыгажун быў прадстаўлены на выстаўцы караваў і хлебабулачных вырабаў Магілёўскай вобласці «Свята хлеба» ў Горках. — Герб на сапраўдным перніку, фігуркі — з салёнага цеста, а камбайн — з цёмнага шакаладу — усе прыгожыя дэталі каравая можна смела з'есці! Вось снапы, што вячаюць каравай, рабілі тэдзень. А сам каравай — больш за два! — распавядаў аўтар святочнага каравая, кандытар «Магілёўхлебпрама» Алена АХАРЦАВА.

Каравай ў выглядзе кошыка і печкі, млына і царквы, незвычайныя булкі і печыва — на жаль, прыгожыя хлебабулачныя вырабы можна было толькі сфатаграфавашь. Але побач смачную прадукцыю можна было і набыць.

«СВЯТА ХЛЕБА»

Пытальнік

АБАНЕНТЫ ЧАКАЮЦЬ СІГНАЛУ. ЛІЧБАВАГА...

Добры дзень, паважанае рэдакцыя! Звяртаюся да вас з просьбай, каб растлумачылі мне сітуацыю наконт лічбавага тэлебачання. А справа вельмі такая. У нашай вёсцы правалі пры дапамозе хатніх тэлевізараў тэлебачанне. Ці з'яўляецца яно лічбавым? Ці трэба будзе набыць лічбавы прыстаўкі? Але на нашай вуліцы Сонечнай і часткова Цэнтральнай жыхарам тэлебачанне не праводзяць. І не абцягаюць, і не адмаўляюць, хаця мы яшчэ зімой падалі заявы. Спадзяемся, можа, вы дапаможаце нам у гэтай справе.

Пётр Пятровіч КРУГЛОЎ, вёска Завуцце Мёрскага раёна.

Атрымаўшы ліст нашага даўняга падліччыка, пенсіянера з Завуцця, мы папрацілі пракаментаваць сітуацыю спецыяліста па маркетынгу Мёрскага раённага вузла электрасувязі Андрэя Фёдарова. Яна аказалася не такой ужо і складанай. Гаворка ідзе пра падключэнне ў вёсцы інтэрактыўнага лічбавага тэлебачання. Для гэтага сапраўды патрэбна тэлефонная разетка.

— Пры заключэнні дагавора з абанентам яму даецца ў арэнду мадэрн і тэлевізійная прыстаўка — на тэрмін дзеяння дагавора аб аказанні паслугі. Абанент нясе матэрыяльную адказнасць за аб-

сталяванне ў выпадку наўмыснага пашкоджання. Абслугованне і бягучы рамонт, калі паломка не была наўмыснай, будуць выконвацца нашымі спецыялістамі, — распавёў Андрэй Іванавіч.

Што датычыцца падключэння жыхароў вуліцы Сонечнай і Цэнтральнай да інтэрактыўнага тэлебачання, дык тут сітуацыя такая. Вёска мае ў даўжыню больш за тры кіламетры. Патэнцыйныя абаненты з названых вуліц, якія таксама пісалі адпаведныя заявы на падключэнне да паслугі, знаходзяцца ад вузла сувязі, што размешчаны на вуліцы, дастаткова далёка. Паколькі правядзенне сеткі пракладваліся даўно, па гэтых двух названых прычынах якасць сігналу месцамі бракуе (перапад падключэннем жыхароў да паслугі гэта пераралася). Выходзіць, што калі зараз усё ахвотныя ў аддаленым куце населенага пункта падключыцца да інтэрактыўнага лічбавага тэлебачання, яны усё роўна не атрымаюць добрага «малюнка» на экране. І, па словах спецыяліста па маркетынгу раённага вузла электрасувязі Андрэя Фёдарова, пра тое людзям гаварылі, тлумачылі прычыну. Вышэйце тут толькі адно: або мяняць правядзучую сетку на гэтым участку, або рамантаваць яе.

Здарэнне

РЫБАЛКА Ў «АСАБЛІВА БУЙНЫМ ПАМЕРЫ»

Падчас правядзення прыродаахоўнага рэйду супрацоўнікі Мядзельскай міжрайінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету на возеры Нарач на тэрыторыі нацыянальнага парку «Нарачанскі» затрымалі двух браканьераў.

— Жыхар Мядзельскага раёна і жыхар Мінска з выкарыстаннем забароненых прылад лоўлі — сетак — вялі незаконную здабычу рыбы. Паспелі такім чынам здабыць нямала: 207 краснапёрка, 166 гусцёр, 5 шчупакоў, 12 акунёў, 2 сігі. Агулам выйшла амаль 67 кілаграмаў, — паведаміў рэдакцыі старшы дзяржаўны інспектар Мінскай абласці інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Вадзім Варабей. — Зламаны такім чынам нанеслі навакольнаму асяроддзю шкоду на суму 14 мільёнаў 610 тысяч рублёў (146,1 базавай велічыні). У дачыненні да браканьераў заведзена крымінальная справа.

Сяргей РАСОЛЬКА

Рыштаванні

Бацькаўшчыны

Дайшла чарга і да больш магнутых і вядомых помнікаў архітэктуры тутэйшага краю. Сапраўдным прарывам стала першая чарга сапегавскага комплексу ў Ружанах — беларускага Версала. У двух філіялях уязной брамы палаца размясціліся цікавыя музей. Сюды паехалі турысты. Паступова набывае першапачатковы абрысы прыгажанны палац Пуслоскіх у Косаве, падзюхціц да завяршэння рэстаўрацыі сядзібы Нямцэвічаў у Скоках Брэсцкага раёна. Вядома, на ўсё гэта траціцца мільёны дзяржаўных грошай.

І вельмі прыкра, калі рэстаўрацыя адразу вядзецца з агрэхамі, з будаўнічымі і архітэктурнымі памылкамі, што абавязкова цягне за сабой дадатковыя выдаткі. Гэтай праблемай зараз заняліся ў камітэце Дзяржкантролю па Брэсцкай вобласці. Менавіта па ініцыятыве КДК адбыўся рэйд па шэрагу аб'ектаў гістарычнай спадчыны.

Камянецкая звязана з імёнамі многіх «радавітых ліцейнаў», як называлі сябе некалі продкі апошняга польскага караля Станіслава Аўгуста Панятоўскага. А брандам райцэнтра з'яўляецца славуцкая Камянецкая вежа, пабудова XIII

СЛЁЗЫ ВЕЖЫ

РЭСТАЎРАЦЫЯ ГІСТАРЫЧНЫХ АБ'ЕКТАЎ ВЯДЗЕЦЦА НА БРЭСТЧЫНЕ З БУДАЎНІЧЫМІ АГРЭХАМІ

Фрагмент даху сядзібы Пузынаў.

стагоддзя. Пасля рэстаўрацыі вежа стала запарываным турыстычным аб'ектам. Летаць, напрыклад, на продажы квітковы заробілі каля 50 мільёнаў рублёў. Колькі разоў тут даводзілася бываць, але нават і ў галаву не прыходзіла, што водаадлівы, зробленыя з цэглы, паступова вымываюць кладачны раствор. На думку Віталія Пячко, забаванасць вежы як след не захаваная. Унутры памышанна няма вентыляцыі, аконныя рамы ў байніцах зачынены наглуха. У музеі такім чынам ствараецца павыша-

каванне, што такі шацёр і быў над старадаўнім стаўпом, калі ён яшчэ выконваў ролю абарончага аб'екта.

Ніяк не складаецца лёс сядзібы Пузынаў на хутары Грымяча. Надзвычай маляўнічавы мясціца: некалькі дзясяткаў тут быць ранней вясной, калі пачынаюць цвісці раскі, а душа радуе шматгалоссе птушак. Але сама пабудова XIX стагоддзя разбураецца. Цікава, што сядзібы дом да сярэдзіны мінулага стагоддзя добра захаваўся, у ім быў піянерскі лагер. У свой час тут нават мастацкія фільмы здымалі. А зараз — глядзець балочка. Некалькі гадоў таму будынак перадалі на баланс ААТ «Усход-Камянец». Гаспадарка выказвала намер аднавіць помнік і зрабіць з яго нейкі турыстычны аб'ект, але не здолела. І год там сядзібу прадалі рэзідэнту свабоднай эканамічнай зоны «Брэст» — прадпрыемству «ВескоБел». Новы гаспадар нарэў парадка на тэрыторыі, высечаны хмызюкі. Але з ёй катэгарычна не згадзіліся: так сябе праўляе цывіль.

Ёсць праблемы і на зубцах вежы, на самым версе. Сюды, на своеасабліваю глядзельную пляцоўку, асабліва любяць паднімацца турысты. Шыкоўныя ўстаноўлены няправільна: з іх вада сцякае ўніз неспрэчна да старадаўняй цаглянай кладцы. І праўда, ад названых трыб уніз цягнуцца цёмныя палосы, гэта значыць, вада ўздзейнічае на цэглу, паступова вымываюць кладачны раствор. На думку Віталія Пячко, забаванасць вежы як след не захаваная. Унутры памышанна няма вентыляцыі, аконныя рамы ў байніцах зачынены наглуха. У музеі такім чынам ствараецца павыша-

най зоны аб'екта. Спачатку мелі намер пабудоваць гасцінічна-турыстычны комплекс, але за год сітуацыя рэзка памяншалася...

Тут таксама ёсць тэма для больш уважлівага вывучэння. Напэўна, дзяржаўным органам варта некалькі разабрацца з бізнэс у падобных справах, даваць больш пераканаўчыя гарантыі. А так дом пакрысе разбураецца, бо дах зёўрае дзіркамі. А чакаць, што па аб'ёме агенцтва нехта прыйдзе і зробіць — вельмі ненадзейная справа.

У Камянецкім раёне старадаўні будынак, які зачалася новага гаспадарка, шмат. Палац Патоціх у горадзе Высокае зараз выставілі на аўкцыён. Інфармацыя пра гэта паявілася на сайце «Брэстблумаісцэ». Манастыр братаў Баніфатараў у гэтым жа горадзе фактычна развальваецца. Чакае сваёй чаргі і старадаўні парк.

Доўга чакала рэстаўратараў і сядзіба Нямцэвічаў у Скоках Брэсцкага раёна. Гэта самая старая сядзібная пабудова на тэрыторыі Брэста і яго ваколіц. «Сціплы скокаўскі замачак», як называў яго ў сваіх мемуарах князь Баварскі Леапальд, праславіўся тым, што 15 снежня 1917 года ў ім была фактычна спынена Першая сусветная вайна. У палацы падпісалі перамір'е паміж Германіяй і яе саюзнікамі і большавіцкай Расіяй. Дык вось, рэстаўрацыя сядзібы вядзецца ўжо некалькі гадоў. На яе патрачана 3,6 мільярда рублёў. На гэты год плануецца асвоіць яшчэ 700 мільёнаў.

У залах будучага музея пакладзены паркет. Адноўлена дубовая лесвіца на другі паверх. Дырэктар музея Сяргей Семянчук не без гонару паведамаў, што прыкладна палова прыступак сапраўдныя, па іх яшчэ Ня-

мцвічы хадзілі. Гатовыя сцены і столі, засталася сфарміраваць інтэр'ер, напоўніць экспанатамі. Зноў будынак таксама выглядае прыгожа. А вось калі прыглядзецца бліжэй, то заўважыць і падцёкі ад дажджу, і няясна зробленыя адкосы на вокнах. А ў некаторых месцах на даху прараслі маленькія бярозкі, трэба думаць, ад павышняй вільготнасці. І гэта ж яшчэ рэстаўрацыя не скончана. А што будзе далей?

Былі ў ходзе названага рэйду і такія аб'екты, як Ружанскі палац, Косаўскі палац Пуслоскіх, да якіх у спецыялістаў найменш прэтэнзій. А вось Бярозаўскі кляштар картузіянцаў... Работа па ім фактычна стаіць на месцы, хоць формальна рэгулярна выдаткоўваюцца. Аб'ект мае вельмі цікавую гісторыю, таму яго ўключылі ў абласную праграму «Культура Беларусі». Паводле інфармацыі Дзяржкантролю, яшчэ ў 2007 годзе было выдзелена на экспертныя праекта 2,2 мільёна рублёў, у 2008 годзе яшчэ 4,8 мільёна. У 2009 годзе на рэстаўрацыю брамы пайшло 90,4 мільёна рублёў, у 2010 годзе — 34 мільёны. У 2011 годзе з абласнога і раённага бюджэта выдзялялася па 50 мільёнаў рублёў, але асвоена толькі 34 мільёны. Такое ўражанне, што помнікам гісторыі ніхто ўсёроўна не займаецца, што-нішто робіцца нібы па інерцыі. А шмалі да папярэдняга, што ўваход забаронены, аб'ект знаходзіцца ў аварыйным стане.

На наступны месяц запланавана калегія КДК па пытаньнях захавання і адраджэння гісторыка-культурнай спадчыны. Магчыма, на пасяджэнні будуць акрэслены мерпрыемствы па выпраўленні агрэху будаўніцтва.

Святлана ЯСКЕВІЧ

ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «МОТОВОЛО» (г. Минск, проспект Партизанский, 8) СОСТОИТСЯ 1 октября 2012 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8 В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

■ На прыёме

ПАДВОЕНАЯ ЎВАГА ДА ПРАБЛЕМ ЛЮДЗЕЙ

Сумесны прыём грамадзян у Нараўлянскім райвыканкаме правялі Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі Аляксандр Якабсон і Генеральны пракурор Аляксандр Канюк. У апошні час два ведамствы актыўна супрацоўнічаюць, праводзяць сумесныя праверкі і абменьваюцца інфармацыяй. Наколькі плённымі стануць сумесныя прыёмы, кіраўнікі контрольных органаў пераконваліся на практыцы.

Прыём вядзе Генеральны пракурор Аляксандр КАНЮК.

Прыём ажыццяўляўся ў двух кабінетах насупраць, прысутнічалі старшыня Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Дворнік, мясцовыя кіраўнікі, прадстаўнікі дзяржаўных устаноў. Амаль усе з 13 заяўнікаў скарысталіся магчымасцю парайца ці паскардзіцца і там, і там. Дзвюх гадзін хадзіла, каб выслухаць людзей і прыняць іх заплыты для далейшага раз’явавання. Дарэчы, яшчэ некалькі гадоў таму на падобныя выязныя прыёмы высокіх чыноўнікаў збіраліся сотні людзей. Сёння гэта адзіны.

Старшыня Камітэта дзяржкантролю краіны Аляксандр Якабсон Гомельшчыну ведае як ніхто — шмат гадоў прапрацаваў тут старшынёй аблвыканкама. Ён заўважае, што сітуацыя значна змянілася:

— Працуючы доўга на Гомельшчыне, я ведаю, якія прыёмы былі 15 гадоў таму. Паломніцтва сапраўднае. Было шмат і пытанняў, звязаных з Чарнобылем. Сёння ж толькі адно пытанне было спецыфічнае «чарнобыльскае». Астатнія — як і ў іншых рэгіёнах: гандаль, зямля, вытворчыя тэмы... Сёння рэгіён жыве звычайным нармальным жыццём, людзі сутыкаюцца з тымі ж праблемамі, што і ва ўсёй краіне. Гэта і вынік тых намаганняў, якія дзяржа-

ва зрабіла для чарнобыльскіх рэгіёнаў... Былі на прыёме людзі, якія прыехалі сюды з Гомеля, Мазыра. Гэта азначае, што трэба праводзіць падобныя сустрэчы і ў іншых рэгіёнах. Аднак пытанню невырашальных, глабальных не было, і мяне гэта радуе.

Праблема, якая закранула шэраг забудовшчыкаў з Гомеля, прыцягнула ўвагу абодвух чыноўнікаў высокага рангу. Маладыя сем’і за кредитныя сродкі закупілі ў прыватнай фірмы блوک з бетону. Будматэрыялы аказаліся непрыдатнымі для будаўніцтва. Аднак рашэнне суду — кампенсваць выдаткі пакупнікоў — фірма не выконваецца ўжо каля года. Людзі спадзяюцца, што пасля асабістай сустрэчы са Старшынёй дзяржкантролю

і з Генпракурорам справа зрушыцца з «мёртвага» пункта.

— Што датычыцца падманутых спажыўцоў — ёсць рашэнне суда, а яно не выконваецца, гаворыць Генеральны пракурор Рэспублікі Беларусь Аляксандр Канюк. — Гэта безладдзе, тым больш што ад вырашэння пытання залежыць многа людскіх лёсаў. З пункта погляду этыкі, я не магу кідаць абнавачанні на іншыя ўстановы, але перакананы, што віна пракурора тут адназначная, бо ён абавязаны за гэтым сачыць. Раз рашэнне суда не выконваецца, значыць, не выконваецца закон. А гэта яго прамая абавязкі — сачыць і выпраўляць сітуацыю.

— Пытанне забудовшчыкаў з Гомеля прынцыповае, — згодны і Аляксандр

Якабсон. — Але ж трэба выслухаць і іншы бок. Адпаведныя даручэнні атрымалі і Гомельскі камітэт дзяржкантролю, і дэпартамент фінансавых расследаванняў. Гэта менавіта той выпадак, калі карысна было разам з пракуратурай праводзіць прыём грамадзян. Тут работа для ўсіх ёсць, у тым ліку і для тых, хто займаецца правамі спажыўца. Людзі купілі несертыфікаваны тавар, не пацікаваліся, што за фірма, якая ў яе рэпутацыя... Гэтая тема закранула інтарэсы цэлага шэрагу сем’яў. І мы, безумоўна, паспрабуем вырашыць гэту праблему.

Спектр закранутых людзьмі пытанняў быў шырокі. Ад атрымання жылля ў Нараўлі да адстрэлу дзіку, якіх апошнім часам раз’ялося на Нараўляншчыне столькі, што дырэктар мясцовага аддзялення Беларускага таварыства рыбалоўваў і паляўнічых звярнуўся з просьбай дапамагчы з фінансаваннем для адстрэлу жывёлы, якая масава знішчае пасевы. Дарэчы, самі паляўнічыя не зацікаўлены ў адстрэле, бо мяса ў ежу з-за радыяцыйнай забруджанасці ўжываць нельга. Нараўлянскія спецыялісты прапаноўваюць арганізаваць «ганарарнае» паліванне на дзіку. Даплата можа стаць панацеяй ад наўзсыя няпрощаных гасцей.

У Нараўлі кіраўнікі КДК і Генпракуратуры правялі таксама выязную нараду па пытаннях адраджэння чарнобыльскіх тэрыторый. Гаворка ішла аб неабходнасці ўважэння ў севазварот зямляў (якія былі выведзены ў пачатку 90-х з-за таго, што іх не было каму апрацоўваць), аб развіцці турызму, у тым ліку воднага і паляўнічага. Закраналіся і іншыя тэмы развіцця сацыяльна-эканамічнага патэнцыялу паўднёвага рэгіёна Беларусі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара. Нараўля

■ Мякка кажучы...

Прадаецца... «Янка»

Пад такім загаловам у нумары за 21 ліпеня быў змешчаны ліст спадарыні Пінчук з Мінска. Пачынаўся ён са старога анекдота: маўляў, адна пенсіянерка скардзіцца другой, што ім цяпер у ГУМе рабіць няма чаго... «Як гэта няма чаго? — не згаджаецца тая. — А паабурца?»

Што адметна, абурэнне нашай чытачкі вылікалі зусім не цэны, не культура абслугоўвання — у адзеле гаспадарчых тавараў, выбірачы сурэзці, яна звярнула ўвагу на прыгожа ўпакаваную туалетную паперу, якая называлася... «Янка». «Вачам не паверыла, — гісала жанчына, — хто ж такое прыдумляў? І я ён мог, калі тут, у Беларусі, няма, відаць, роду, дзе хоць некага — дзеда, прадеда, стрыечнага брата — не звалі б Іванам, Янкам; няма дзіцячага садка, дзе не было б пары-тройкі дзяўчынак з прыгожым імем Яначка, Янка, няма хаты, дзе не спявалася б песня «У суботу Янка ехаў ля ракі»... Ну і тым больш няма (хоцачца ў гэта верыць) аніводнага разумнага чалавека, які на памяць не ведаў бы вершаў нашага класіка Янкі Купалы! Тады чаму менавіта гэтым імем трэба назваць паперу? Няжужо ў дзвюх дзяржаўных мовах не знайшлося іншых, больш падыходных слоў?»

Як паказала «разведка» (гэта значыць, візіт у той самы ГУМ), туалетная папера «Янка» вырабляецца ў нас, у Беларусі — у Шклове, на папярвой фабрыцы «Спартак». Таму ліст чытачкі рэдакцыя даслала ў мясцовае райвыканкам з надзеяй, што яго кіраўніцтва, зразумеўшы абурэнне патэнцыйных пакупнікоў, зверне ўвагу на ўзгаданую ў газеце праблему, больш за тое — нежк далікатна парайць вытворцам пашукаць ёй іншую назву.

Аднак не... На влікі жаль. Паводле афіцыйнага адказу, які прыйшоў у рэдакцыю (цытумем яго з захаваннем стылю і ў перакладзе, хоць, згодна з дзейным заканадаўствам, ён першапачаткова павінен быць на мове звароту), «...Асноўнай задачай, якой кіравалася ААТ «Папярвая фабрыка «Спартак» пры стварэнні гандлёвага знака «Янка», з’яў-

лялася выяўленне прадукцый санітарна-гігіенічнага прызначэння на рынак Беларусі і краін СНД. Зрабіўшы яе пазнавальнай у вачах канчатковых спажыўцоў, гарантаваць якасць тавару. Зыходзілі з прынцыпу: назва гандлёвай маркі павінна быць запамінальнай, вываа актуальнай, прастай у кампазіцыі. Перавага ў выбары колеравага рашэння была аддадзена беларускай стылістыцы...»

Тут, відаць, варта падкрэсліць, што чытачка (яна ж — патэнцыйная пакупнік абедна «канчатковыя спажывец») супраць той самай «беларускай стылістыкі», супраць «колеравага рашэння» не мела нічога. Хутчэй наадварот — падкрэслівала ў лісце, што тавар досыць прыгожа ўпакаваны. Але ж назва...

Што да яе — канкрэтна — то ў афіцыйным адказе паведамляецца: «Абазначэнне «Янка» і вываа адпавядаюць патрабаванням заканадаўства, што пацвярджае дакумент, выддзены Нацыянальным цэнтрам інтэлектуальнай уласнасці Рэспублікі Беларусь ад 01.12.11 (Пасведчанне № 37390)».

Вось так. Значыць, не варта, так бы мовіць, прызірацца, шукаць «крывінал» — усё тут правільна і так, як належыць. Чытай: на месцы, на прадпрыемстве, назву гандлёвай маркі прыдумалі; «наверсе», у Нацыянальным цэнтры інтэлектуальнай уласнасці, яе ж падтрымалі і выдалі адпаведны дакумент... А таму ў ў добры шлях! Няхай выходзіць наш «Янка» — «на рынак Беларусі і краін СНД!»

Няхай, здавалася б... Але ж нежк няёмка (яшчэ мякка кажучы), што гэтакім нашым, гэтакім беларускім мужчынскім і жаночым, уласным імем (а тым больш — імем шаюнага класіка!) мы, беларусы, назвалі не айчыныя, скажам, мэблевыя гарнітуры, не новую лінію касцюмаў альбо сунекан з лёну, нават не цукеркі, не хлеб, а... туалетную паперу.

Згодны: выраб яе — таксама справа патрэбная і няпростае, рэгістрацыя назвы — таксама. Але ж калі яна не прывабілае пакупнікоў, а наадварот, абурвае (пра што справядліва напісала наша чытачка), магчыма, ёсць сэнс прыдумаць штось іншае? Ці не так?

Аддзел пісьмаў

■ Прашу слова!

ФІЗІКА — НЕ САМАЯ ПАКР’ЮДЖАНАЯ З ДЫСЦЫПЛІН, АБО ЦІ ВЫРАШЫЦЬ ПАДАЎЖЭННЕ НАВУЧАЛЬНАГА ГОДА ШМАТЛІКІЯ ПРАБЛЕМЫ ШКОЛЫ?

Новы навучальны год зноў не абышоўся без сюрпрызаў: нягледзячы на зусім яшчэ «свежанькі» Кодэкс аб адукацыі, на неаднаразовыя заявы, што ніякіх рэформаў у школе больш не павінна быць, міністр адукацыі за некалькі дзён да 1 верасня аб’явіў пра чарговыя змяненні, якія чакаюць школьную сістэму. Праўда, дзюк Богу, не сёлета.

Што ж падштурхнула Міністэрства адукацыі на чарговую пературбацыю? На працягу ўжо некалькіх гадоў вынікі цэнтралізаванага тэсціравання па фізіцы з’яўляюцца найгоршымі — воль гэты сумны факт і стаў штуршок да чарговых новаўвядзенняў для школы.

На думку Міністэрства адукацыі, прычына сумных вынікаў ЦТ па фізіцы — недастатковае колькасць гадзін на вывучэнне гэтага прадмета і занедгана доўгія канікулы беларускіх школяроў. Чаму трохмесячны летні канікулы такім негатыўным чынам адбіліся толькі на фізічных ведах вучняў, разважаець не будзем. Што ж тычыцца дастатковай ці недастатковай колькасці гадзін на вывучэнне фізікі ў школе, давайце параважам.

У шостым класе на вывучэнне фізікі прадугледжана 1 гадзіна на тыдзень, у кожным наступным класе (з 7-га па 11-ы) — па 2 гадзіны. Такім чынам, на адну паралель з 5-га па 11-ы клас на вывучэнне фізікі адводзіцца 11 вучэбных гадзін на тыдзень, столькі ж часу маюць і настаўнікі біялогіі. На вывучэнне хіміі выдаткоўваецца толькі 10 гадзін, а географіі — і ўвогуле 8 гадзін на паралель. Такім чынам, фізіка — не самая «пакрыўджаная» сярод асноўных прадметаў вучэбнага плана сярэдняй школы. Дарэчы, на вывучэнне рускай і беларускай мовы прадугледжана ненашмат больш гадзін — па 15. А вось матэматыкі на выкладанне свайго прадмета, вынікі тэсціравання па якім не лепшыя за фізіку, маюць 30 гадзін на тыдзень. Відавочна, што колькасць вучэбных гадзін на вывучэнне таго ці іншага прадмета не з’яўляецца вызначальным фактарам для якасці ведаў вучняў па прадмеце.

Відавочна таксама, што праблема — не ў нізкай якасці ведаў вучняў школ па фізіцы, а ўвогуле ў нізкай якасці ведаў влікай колькасці выпускнікоў. Занепакоенасць чыноўнікаў якасцю выкладання адной толькі фізікі была б зразумелая, калі б вучні, якія маюць нізкі бал па выніках ЦТ па фізіцы, па іншых прадметах мелі б дастаткова высокі бал. Але гэта не так. Давайце параважам над адной лічбай — 64. Менавіта такі прахадны бал быў у адным з універсітэтаў пры паступленні на спецыяльнасць «фізіка». Далучым, што па ўсіх трох прадметах на тэсціраванні гэты абітурыент набраў мінімальна магчымыя 7 балаў, тады сярэдні бал атэстата гэтага абітурыента складае 4,3 бала. А калі дапусціць, што, напрыклад, па мове гэты выпускнік атрымаў хоць бы 20 балаў, атрымліваецца, што сярэдні бал атэстата быў увогуле 3 балы...

Проста фізіка стала аўтсайдарам сярод вучэбных прадметаў, бо амаль

усе спецыяльнасці, для паступлення на якія неабходна здаваць фізіку, аказаліся для моладзі непрэстыжымі. Няма сумнення, што калі б тым абітурыентам, якія атрымалі на цэнтралізаваным тэсціраванні па 90 і больш балаў па іншых прадметах, трэба было б здаваць тэст па фізіцы, то вынікі і па гэтым прадмеце былі б у іх не горшыя.

У чым жа прычына, што больш за 80% абітурыентаў паказалі нізкі і здавальняючы ўзровень ведаў на тэсціраванні?

Як ні дзіўна, адна з прычын — перагружанасць вучняў школы. У той час, як міністэрскія чыноўнікі плануць павялічваць колькасць гадзін вучэбнага плана і падоўжваць навучальны год, дзеці стогнуць ад перагружанасці вучэбных праграм! Адукацыя ў сярэдняй школе даўно перастала быць агульнай Аб’ём матэрыялу па кожным прадмеце сёння такі, што амаль на кожным уроку штодзень настаўнікі мусяць разбіраць новую тэму, не паспёўшы як след замацаваць папярэдняе. Вучэбныя праграмы сёння розныя і выключна на зольных вучняў, якія штодня добрасумленна рыхтуюцца да заняткаў і выконваюць усе рэкамендацыі настаўнікаў. Менавіта такія вучні і з’яўляюцца паспяховымі, працяга, іх, які і ва ўсе часы, вельмі мала, і яны аддаюць вучобе увес свой уольны час.

Не менш загрузаны і настаўнікі. Гэта другая прычына. На жаль, вельмі часта настаўнік вымушаны шукаць час для падрыхтоўкі да ўрокаў неўдэ паміж бясончымі нарадамі, наведваннем сем’яў, рамонтам калодзежаў, настаўніцка-бацькоўскім патрулем, афармленнем дакументацыі, напісаннем доследных работ, падрыхтоўкай да конкурсаў, канферэнцый і г.д. «Прытчына во язьцех» сталі патрабаванні да вядзення сшыткаў, журналаў ды іншай дакументацыі. Барані Божы, запісаць у класны журнал замест «Ст. 25, пр. 87», напрыклад, «Стар. 25, практыкаванне 87» ці не прасачыць, каб вучні ў ў сваіх сшытках пакінулі пасля папярэдняй работы не два, а, напрыклад, тры радкі! З пункту гледжання правадальшчыкаў — а ўслед і адміністрацыі школы — большага парушэння настаўнікам сваіх працоўных абавязкаў быць не можа. Відаць, якраз гэта і з’яўляецца вызначальным у фарміраванні ведаў вучняў.

Пры гэтым адказныя работнікі з міністэрства неаднаразова выказвалі аб тым, што, маўляў, наадварот, вызвалюць настаўнікаў ад папярвой валакаты і нават дазваляюць ім карыстацца тэматычным планаваннем і канспектамі ўрокаў, якія можна набыць у кнігарнях. Іх перапівваць нават не трэба! Якім чынам могуць усе настаўнікі краіны працаваць па адных

планах? Як можна навучыць усіх дзяцей па адных канспектах? Томатычнае планаванне і напісанне рабочых планаў і ёсць найгалюўнейшы складнік творчасці настаўніка, а штодзённы аналіз, мэтавызначэнне і планаванне — адзіна магчымы алгарытм паспяховай дзейнасці настаўніка.

Не трэба вызваліць настаўніка ад бясонцага марнавання свайго часу праз неўласцівыя яму функцыі: арганізацыі «занятасці» ў ввчэрні час і на канікулах, кантролю сем’яў і выпускнікоў, добраўпарадкавання вуліц і фермаў, аховы правапарадку... Усё гэта павінна рабіцца, але не высілкамі настаўнікаў, а ўстановамі культуры, мясцовымі органамі ўлады, камунальнымі гаспадаркамі, органамі аховы правапарадку.

Гаворачы пра занятасць настаўнікаў, а значыць, і ўсёй школы, немагчыма не сказаць пра ўдзел дзяцей (чытай — настаўнікаў) у так званых «выхваляючых і адукацыйных мерапрыемствах». Конкурсы, выставы, злёты, канферэнцыі, прэзентацыі, спаборніцтвы — прашьма ўсіх гэтых мерапрыемстваў адцягваюць настаўнікаў і вучняў ад асноўнай іх працы — вучыць і вучыць-

па-другое, і гэта больш важна, у іх не хапае вопыту. Метадыст (як, дарэчы, і спецыяліст аддзела адукацыі), які не мае некалькі гадоў стажу работы ў школе і другую кваліфікацыйную катэгорыю настаўніка, сёння звычайна з’ява. Не хоцачца агулам ганьбіць гэтых людзей, сярэд іх дастаткова і тых, хто імкнецца добрасумленна выконваць свае абавязкі, але немагчыма быць «настаўнікам настаўнікаў», не маючы пэўнага досведу ў педагагічнай дзейнасці.

Ёсць і іншыя прычыны, якія перашкаджаюць школе якасна выконваць свае функцыі. Але вырашэнне хоць бы некаторых з пералічаных вышэй магло б значна палепшыць сітуацыю з якасцю падрыхтоўкі вучняў, у тым ліку і па фізіцы. Дзеля гэтага Міністэрству адукацыі трэба выдаць толькі адзін загад і давесці яго да ведама ўсіх удзельнікаў адукацыйнага працэсу. У гэтым дакуменце дастаткова пазначыць толькі некалькі пазіцый: усе ўказаныя па афармленні сшыткаў і дакументацыі з’яўляюцца рэкамендацыйнымі і не могуць уплываць на ацэнку работы педагога; дакладнае пералічэнне справаздач, якія павінна падаваць школа, з забаронай

Не трэба вызваліць настаўніка ад творчасці. Трэба вызваліць яго ад бясонцага марнавання свайго часу праз неўласцівыя яму функцыі: арганізацыі «занятасці» ў ввчэрні час і на канікулах, кантролю сем’яў і выпускнікоў, добраўпарадкавання вуліц і фермаў, аховы правапарадку...

ца. Немагчыма сказаць, што вольны час разнастайных творчых конкурсаў зусім бяскарыйсныя, што гэта работа шкодзіць адукацыйнаму працэсу, але іх колькасць у апошнія гады перасягнула ўсе разумныя межы.

Не дадаюць лёгкасці ў рабоце школы і разнастайныя праверкі і справаздачы. Здавалася б, усё ў гэтай галіне дакладна вызначана: ёсць адпаведныя Указы Прэзідэнта краіны аб арганізацыі праваерак, аб статыстычнай і ведамаснай справаздачнасці. Але «на змену» праваерак прыйшлі маніторынгі ды метадычныя выезды. Кожны дзень дырэктар школы і яго намеснікі маюць галоўны клопат — складзіць чарговую даведку, зрабіць чарговую справаздачу, арганізаваць выкананне чарговага «пратокала даручэнняў», які не мае ніякага дачынення да адукацыйнага працэсу.

Адсюль трэцяя прычына — адсутнасць дакладна спланаванай і навукова абгрунтаванай метадычнай работы настаўнікаў. На гэта ў адміністрацыі школы проста не застаецца часу. Як няма на гэта часу і ў метадычнай службе аддзела адукацыі, бо і там займаюцца тымі ж самымі даведкамі, пратаколамі, конкурсамі і г.д. Сёння увогуле можна канстатаваць, што метадычны кабінет не выконвае сваёй ролі ў павышэнні прафесійнага майстэрства настаўнікаў. Па-першае, у метадыстаў на гэта не хапае часу, а

працававаць якую-небудзь іншую інфармацыю аб рабоце ўстановаў; вызначэнне максімальнай колькасці мерапрыемстваў, якія праводзіцца з удзедам навучанцаў школ, і забарона прымуся да ўдзелу ў мерапрыемствах, не ўключаных у гадавы план

работы; строгае патрабаванне выконваць палажэнні Працоўнага кодэкса і Кодэкса аб адукацыі, якімі забараняецца прыцягваць работнікаў да выканання абавязкаў па-за межамі іх службовай інструкцыі, а вучняў — да выканання работ па-за межамі адукацыйнага працэсу.

І, нарэшце, найгалюўнейшая прычына школьных праблем. Як фізіка аказалася аўтсайдарам сярод прадметаў вучэбнага плана, так і прафесія

У той час, як чыноўнікі плануць павялічваць колькасць гадзін вучэбнага плана і падоўжваць навучальны год, дзеці стогнуць ад перагружанасці вучэбных праграм!

ся настаўніка, лічу, стала аўтсайдарам сярод іншых прафесій у вачах не толькі абітурыентаў, але і ўсяго грамадства. І гэта не выправіш проста змяненнем вучэбнага плана ці працягненнем навучальнага года. Для пачатку Міністэрству адукацыі трэба, мяркую, прызначыць наўнянасць усіх гэтых і іншых праблем у сістэме адукацыі, а потым наладзіць сапраўдны дыялог паміж органамі кіравання адукацыі і настаўнікамі, арганізаваць адкрытае абмеркаванне школьных праблем хоць бы на жывеньскіх нарадах замест чарговых пераможных справаздач аб поспехах у навучанні і выхаванні.

Пётр АХРЭМЧЫК, настаўнік Беларускай мовы і літаратуры Доўскай гімназіі.

Рагачоўскі раён

А як справы ў астраноміі?

■ Паралелі

Нявызначанасць прафесійных абавязкаў не спрыяе прэстыжу педагагічнай прафесіі

Расійскія педагогі, якія, як і іх беларускія калегі, літаральна стогнуць ад жудаснай бюракратызацыі школ, могуць уздыхнуць з палёгкай: міністэрства адукацыі накіравала ў рэгіёны афіцыйны ліст, згодна з якім забараняецца пакрываць у школ інфармацыю ў папярвым выглядзе, калі тая ўжо размешчана на школьным сайце ў інтэрнэце.

Як паведамляе «Расійская газета», жудасная бюракратызацыя школ стала асноўнай тэмай першага пасяджэння новай грамадскай рады пры Міністэрстве адукацыі і навукі, якое прайшло напрыканцы жніўня. Прыслухаўшыся да скаргаў педагогаў, міністэрства правяло апытанне ў 30 школах, і тэндэнцыя пастаяннага росту розных запытаў на адрас школ ад вышэйшых органаў і арганізацый пацвердзілася. Большую частку (80 працэнтаў) складаюць заплыты органаў кіравання ў сферы адукацыі і па ведамасным ім арганізацый, якія вельмі часта дублююць статыстычную справаздачнасць і звесткі федэральных маніторынгаў. Ад школ патрабуюць справаздачы аб правядзенні розных школьных мерапрыемстваў і нават аб рэалізацыі асноўных агульнаадукацыйных праграм, уключаючы вынікі кантрольных работ і дзяржаўнай атэстацыі школьнікаў.

У афіцыйным лісце рэгіянальным органам кіравання адукацыяй рэкамендавана не заплытваць інфармацыю ад школы пра яе дзейнасць, а самастойна атрымліваць звесткі з афіцыйнага школьнага сайта, а планавыя праверкі агульнаадукацыйных устаноў праводзіць адзін раз на год — падчас прыёмкі школы да новага навучальнага года. Таксама міністэрства раіць пераходзіць на электронныя журналы пасляховаці, каб інфармацыя аб узроўні пасляховаці вучняў кожнага класа была даступная ў інтэрнэце.

У лісце ёсць наступныя рэкамендацыі школам: размяшчаць як мага больш інфармацыі аб сваёй дзейнасці на афіцыйным школьным сайце, забяспечыць у выпадку неабходнасці перадачу інфармацыі ў розныя органы і арганізацыі строга праз свайго заснавальніка. І яшчэ адна важная рэкамендацыя, якая тычыцца ў большай ступені дырэктараў школ і намеснікаў па вучэбнай рабоце — збіраць інфармацыю аб выніках якасці работы настаўнікаў у рамках увядзення новай сістэмы аплаты працы не больш як 1 раз на паўгоддзе.

Крыху раней міністр адукацыі і навукі Дзмітрый Ліваўца паабяцаў пазбавіць расійскіх настаўнікаў ад залішняй папярвой работы. Па яго словах, кожны месяц школы рыхтуюць да 50 справаздач у розныя ўстановы і арганізацыі, якія не маюць ніякага дачынення да адукацыі.

Абяцанні разабрацца з «паперавытворчай вахналіяй» у беларускіх школах гучалі неаднойчы і з боку Міністэрства адукацыі Беларусі. Аднак далей за словы справа пакуль не пайшла.

На думку старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прагрэсу Уладзіміра ЗДАНОВІЧА, умовы работы педагогаў з’яўляюцца адной з галоўных прычын зніжэння прэстыжнасці прафесіі настаўнікаў у грамадстве:

— Трэба радыкальна змяніць — зменшыць, літаральна звесці да нуля дадатковую нагрузку на настаўніка, выключыць з кола іх абавязкаў неўласцівыя ім функцыі і скараціць залішнюю папярвою справаздачнасць. Сёння ж пералік абавязкаў настаўніка займае адну сторучку — ён павінен і карміць, і сачыць, і забяўляць, і выхоўваць бацькоў і вучняў — пералік проста бясончы. Гэтая нявызначанасць абавязкаў работніка адмоўна уплывае на яго статус — ён адказвае за ўсё, але атрымлівае няшмат. Як такая прафесія можа быць прывабнай?

Уладзімір Здановіч лічыць, што трэба вырацаваць дакладныя крытэрыі ацэнкі працы настаўніка, каб педагогаў разумеў, чаго ён павінен дасягнуць і за што ён будзе атрымліваць грошы. Падзенне цікавасці да педагагічнай прафесіі асабліва заўважна сярод мужчын. Адна з прычын адтоку настаўнікаў-мужчын са школы — няпэўнасць прафесійных абавязкаў, паколькі мужчыны любяць канкрэтыку.

— На влікі жаль, перагрузка дадатковымі мерапрыемствамі, якія не маюць дачынення да вучэбна-выхаваўчай работы, высокія патрабаванні да настаўнікаў прыводзяць да таго, што сярэд іх наз

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК» с 25 сентября 2012 г.

Детальные условия вклада «Линия роста» в газетке: «Советская Белоруссия» № 49 от 16.03.2006, «Звязда» № 50 от 04.03.2006.

www.belapb.by. Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь.

Уважаемые акционеры ОАО «Світанак» г. Жодино. Наблюдательный совет сообщает, что 05 октября 2012 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Світанак».

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ. Наименование (описание) имущества: Капитальное строительство с инвентарным номером 200/С-22286 (здание заправки), стоимостью 6 338 000 рублей.

Угтерный страховой полис добровольного страхования от несчастных случаев и болезней на время поезда за границу формы 2РНЗРП серия БМ № 0448025 СООО «Белкоопстрах» считать недействительным.

Уважаемые вкладчики ЗАО «Трастбанк»! Информировав вас о том, что с 1 ноября 2012 года будут действовать новые условия по следующим вкладам в иностранной валюте:

Таблица с условиями вкладов в иностранной валюте: «Конверсионный» 36 месяцев*, «Рождественский подарок» 3 года***.

* В том числе до значения 5,9 % годовых считается процентная ставка за фактический срок пользования вкладами (депозитами) свыше 6 месяцев при снятии вклада до истечения его срока.

г. Миоры. ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТИИ ПРОДАЖИ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛЫХ ДОМОВ

Таблица с данными о земельных участках: Вид аукциона, Местоположение земельного участка, площадь, кадастровый номер, Условья и ограничения, срок аренды.

рабочие дни с 8.00 до 17.00, последний день приема документов 23 октября 2012 г. до 17.00 по адресу: г. Миоры, ул. Дзержинского, 17, каб. 36.

Лица, желающие принять участие в аукционе, заявлению прилагать: заверенную банком копию платящего и торгового реестра, копию паспорта, копию свидетельства о государственной регистрации.

ОАО «АСБ Беларусбанк» информирует об установлении ставки процентного дохода по облигациям банка 143-144 выпуска на предъявителя для физических лиц.

ПРОДАЕТСЯ БАЗА ОТДЫХА. - участок - 5,2 га - до МКАД - 16 км - р-н Острожского Горка. Объект не функционирует.

ИНФОРМАЦИЯ О ЗАСТРОЙКЕ. Название организации: Общество с ограниченной ответственностью «Жилострой» (ООО «Жилострой»). Место нахождения: 220012, г. Минск, ул. Калинина, д. 7, к. 1а.

Извещение о проведении аукциона по продаже объектов, находящихся в республиканской собственности, и права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества

Аукцион состоится 25 октября 2012 г. в 11.40 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106. Организатор аукциона: фонд «Могилевоблимушество», г. Могилев, ул. Первомайская, 62.

Таблица с характеристиками объектов: Наименование и краткая характеристика, Место нахождения, Начальная цена недвижимого имущества, Площадь, га, Срок аренды, лет.

Лица, желающие принять участие в аукционе, заявлению прилагать: заверенную банком копию платящего и торгового реестра, копию паспорта, копию свидетельства о государственной регистрации.

ПРОДАЕТСЯ БАЗА ОТДЫХА. - участок - 5,2 га - до МКАД - 16 км - р-н Острожского Горка. Объект не функционирует.

Считать недействительными страховые полисы ИСП «ЦЕПТЕР ИНШУРАНС» по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии МТ/2401/017891, МТ/2401/020739, МТ/2401/022959, МТ/2401/023373.

ОБЪЯВЛЕНИЕ ОБ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГАХ. Промышленная швейная машина L-918F-H1-13, изготовитель Siruba, 2010 года выпуска, в т.сп. исправном состоянии - количество 2 шт.

